

GRUZIJA

KAZALO:

- 1. Osnovni podatki**
- 2. Prebivalstvo**
- 3. Poselitev**
- 4. Narava**
- 5. Podnebje**
- 6. Družba**
- 7. Gospodarstvo**
- 8. Zgodovina države**
- 9. Slike**
- 10. Viri**

1. Osnovni podatki:

-Grb:

-Zastava:

-Gruzija na zemljevidu:

Gruzija leži v Zakavkazju. Na severu meji na Rusijo, na vzhodu na Azerbajdian, na jugu pa na Armenijo in Turtijo.

- **Uradno ime:** Republika Gruzija
- **Površina:** 214.969 km²
- **Predsednik Države:** Mikheil Saakashvili

- **Predsednik Države:** Mikheil Saakashvili
- **Največja mesto:** Tbilisi

- **Uradni jezik:** gruzinščina
- **Državna himna:** Dideba zetsit kurthuels
- **Stevilo prebivalstva:** 5500000 (1990)
- **Glavno mesto:** Tbilisi(kordinata: 41°43' S, 44°48' V)

Tbilisi

- **Prebivalci:** Indijci 51%, črnci 31%, mešanci 11%, Indijanci 5%,
- **Verstva:** hindujci 37%, protestanti 31%, katoličani 11%, muslimani 9%
- **Časovni pas:** UTC+3 (DST+4)
- **Denarna enota:** Gruzijski lari

2. Prebivalstvo:

Gruzija ima 5,5 milijona prebivalcev, ki ga sestavlja več kulturno zelo različnih narodov:

-69 % je Gruzincev (k tem prištevajo Adžare),

- 9 % Armencev,
- 7 % Rusov,
- 5 % Azerbajdtancev (Aserov),
- 3 % Osetov
- 2 % Grkov in Abhazov.

Gruzinci, Adžari in Abhazi govorijo kavkške, Armenci, Oseti, Rusi in Grki indoevropske in Aseri turške jezike. Večina prebivalstva se izreka za pravoslavno krščanstvo; Aseri in manjši del Osetov so muslimani. Narodno samobitnost Adžarov, Abhazov in Osetov so potrdili z ustanovitvijo samostojnih upravnih enot (Adiarska avtonomna republika. Abhaška avtonomna republika, Juinoosetsko avtonomno območje).

Mestno prebivalstvo: 56%

Rodnost (1990): 17,3%

Umrljivost: 9.0%

Naravni prirastek: 8,3%

Pričakovana starost: -moški 67,2 let

-ženske 76,0 let

Letna rast prebivalstva: 0,2%

Pismenost (1990): 98,0%

3. Poselitev:

Najgosteje poseljena črnoomska obala, Kolhidska ravnina in kotline na Vzhodu; v gorah na obrobju so se ohranili manjši kavaški narodi; v okviru ZSSR so imeli avtonomne republike (Abhazi, Adžari) ali okrožja (Oseti), ki jih je nova država ukinila.

4. Narava:

Gruzija je gorata; severna meja z Rusijo poteka po grebenih velikega Kavkaza. Zasneženi vrhovi, ki se na severozahodu dvigajo nad Črnim morjem, se cepijo v številne krake in stranske grebene, sekajo pa jih globoke soteske. Osrednja planota, Kartalinska ravnina, ločuje Veliki

Kavkaz od vzporednega Malega Kavkaza, ki na jugu sega v Turčijo in Armenijo. Reka Kura in njeni pritoki vzhodno od Tbilisija tečejo skozi gorske doline proti jugovzhodu v Azerbajdžan.

Mtkvari

Gruzija je večinoma gozdnata; gorska pobočja pokrivajo redki brezovi gaji, v nižjem svetu pa rastejo bujni listnati gozdovi bukve, hrasta in kostanja. V sušno vzhodnih krajih so namesto gozdov travniki in pašniki. Predvsem v gozdovih je veliko divjih živali, na primer srnjadi, kavkaških jelenov, rjavih medvedov in volkov. V gorah živijo kozorogi in tari, njihovi bližnji sorodniki.

5. Podnebje:

Zahodni del ima vlažno subtropsko podnebje z milimi zimami (smt. Januarja +6 °C) in vročimi poletji (smt. Avgusta 2 °C) ter obilico padavin (prek 3000 mm); Vzhodni del ima celinsko podnebje z

vročimi poletji (smt. Julija 24 °C) in hladnimi zimami (smt. Okrog 0 °C) ter 500-600 mm padavin)

6. Družba

Gruzinci so ponosni na svojo zgodovino, ki sega v preteklost do nekaterih najstarejših znanih zapisov, to na svoj edinstveni jezik z značilno posebno pisavo. Stare Grke je bajeslovno bogastvo gruzinske zahodne planote Kolhide navdihnilo pri ustvarjanju legende o zlatem rumu. Deželi so najprej zavladali Grki, pozneje pa Rimljani in 330 po n. s. so Gruzinci sprejeli krščanstvo. Ohranili so svojo različico pravoslavlja, pa tudi močan občutek narodne samobitnosti čeprav so jim več stoletij vladali močni sosede Perzijci in Turki. V 18. stoletju je bila Gruzija razbita na več kneževin; njihovi vladarji so v boju za neodvisnost prosili za pomoč Ruse, vendar so ti začeli v 19. stoletju deželo po delih priključevati Rusiji. Ob koncu stoletja je bila Gruzija spet združena, vendar pod rusko vladavino. Kljub temu so se Gruzinci še naprej upirali ruskemu vplivu. Pod bolj svobodomiselnimi guvernerji se je Gruzincem spet okrepila narodna zavest, razvijala sta se umetnost ter gibanje za družbene reforme. Eno takšnih marksistično usmerjenih skupin je leta 1896 ustanovili mladi Josip Visarijonovič Džugašvili (1879-1953), ki ga svet pozna po njegovem vzdevku Stalin, kar pomeni Jekleni mož. Med Oktobrsko revolucijo leta 1917 je bila Gruzija kratek čas samostojna, nekaj časa pa je bila pod okupacijo birtanskih ekspedicijskih sil; leta 1921 je Gruzijo zavzela Rdeča armada in ustanovila sovjetsko republiko. Veliko nacionalistov in tudi nekaj nezadovoljnih komunistov so pobili. Več žrtev pa je bilo zaradi Stalinovih čistk v tridesetih letih. V osemdesetih letih je glasnost (odprtost) Mihaila Gorbočova dala polet gruzinskemu nacionalizmu. Leta 1989 je vojska krvavo zatrla miroljubne demonstracije, na katerih so zahtevali neodvisnot, vendar je Vrhovni svet Gruzije po referendumu aprila 1991 razglasil neodvisnost republike. Za predsednika so izvolili nekdanjega oporečnika Zviada

Gamsahurdijo (1939-1993). Že naslednji mesec pa se je opozicija uprla njegovim diktatorskim postopkom in kmalu je izbunila državljanska vojna. Na začetku leta 1992 je moral po več tednih prelivanja krvi pobegniti iz države. Novo vlado je sestavil nekdanji sovjetski zunanji minister Gruzinec Edvard Ševardnadze, ki je obljubil ureditev razmer v državi. Gamsahurdia se je leta 1993 vrnil v zahodno Gruzijo in zanetil upor, ki so ga zatrli šele z rusko pomočjo; Gamsahurdio so ubili. Še vedno pa ni rešen spor s severozahodno avtonomno republiko Abhazijo. Dežela je leta 1994 ponovno razglasila samostojnost, Gruzija pa ne priznava odcepitve.

7. Gospodarstvo:

Gruzija prideluje čaj, agrume, tobak in odlična vina, poleg tega pa še precej sladkorne pese ter eteričnih olj iz vrtnic in drugih cvetlic; redijo največ ovce. Kolektivizacija kmetijstva je bila manj dosledna kot v drugih sovjetskih republikah, zato je precej zasebnih kmetij.

Industrijsko dejavnost spodbujajo bogate zaloge rudnin in energetskih virov; Gruzija ima premog, zemeljski plin in šoto, pa tudi hitro tekoče reke, ki so kot nalašč za hidroelektrarne.

Rudarstvo izkorišča predvsem velike zaloge manganove rude,

čeprav pridobivajo tudi številne druge kovine. Tradicionalne industrijske panoge so jaklarstvo, izdelava lokomotiv, gradbeništvo ter kemična industrija. V Gruziji ima dolgo tradicijo ljudska umetnost, predvsem slikanje ikon, obdelava kovin, vezanje ter rezbarjenje lesa in klesanje kamna. Kljub razčlenjeni pokrajini so prometne zveze dobre; povezujejo predvsem živahni pristanišči Batumi in Poti z gosto poseljeno notranjostjo. V primerjavi z nekdanjimi sovjetskimi republikami sta v Gruziji zdravstveno varstvo in izobraževanje med bolj razvitimi. Splošno razširjeno poučevanje starodavnega gruzskega jezika je v času sovjetke vladavine pomagalo ohraniti narodno identiteto in samosvojo kulturo naroda. Po osamosvojitvi pa se je precej zmanjšal turizem ob črnomorski obali.

8. Zgodovina Države:

Od 1. stol. Pr. N. Št. Do 4. stol. Pod Rimljani; v 4. stol. Se je razširilo krščanstvo; od 4. do 8. stol. Pod Bizancem ali Perzijo; od 11. do 13. stol. Močna država, ki so ju opustošili Monogoli; od 16 do 18. stol. Pod Turčijo in Perzijo; od 1783 ruski protektorati; 1801 priključena Rusiji; med državljansko vojno 1918-1920 je bila ustanovljena samostojna republika, ki jo je februarja 1921 okupirala sovjetska armada; 1992-1936 je bila vključena v Zakavkaško SFSR; od 1936 sovjetska republika v ZSSR; 9.3.1990 je razglasila suverenost; 31.3.1991 se je na referendumu 89 % volilcev odločilo za samostojnost, ki so jo razglasili 20.11.1990; formalno neodvisna od 9.4.1991.

Politika:

Peredsedniška republika; šef države in vlade: Edvard Ševarnadze (od 1992); po razglasitvi neodvisnosti se ni vključila v Skupnost neodvisnih držav; grob vojaški poseg proti Južni Osetiji, ki se želi priključiti Rusiji; konec 1991 ljudski upor proti diktatorski vladavini demokratično izvoljenega predsednika Gamsahurdije, ki so ga nasilno vrgli z oblasti; vojna z Abhazijo, ki je 1992 razglasila neodvisnost in se odcepila od Gruzije; v vojno, ki še traja, posega tudi Rusija.

9. Slike:

Mtianeti

Kazbek

Narikala

Vardzia

Tiflis

10. Viri:

-http://sl.wikipedia.org/wiki/Republika_Gruzija

-Velika enciklopedija sveta

....